EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2019/2225,

annettu 23 päivänä lokakuuta 2019,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2017, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2017, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan toisen mietinnön (A9-0010/2019),

A. katsoo, että kaikkien unionin toimielinten on oltava avoimia ja täysin vastuussa kaikille unionin kansalaisille niille niiden tehtävien hoitamista varten uskotuista varoista;

B. ottaa huomioon, että parlamentti on ainoa välittömillä vaaleilla valittu unionin toimielin ja sen tehtävänä on myöntää vastuuvapaus Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta;

C. ottaa huomioon, että menettely, jossa vastuuvapaus myönnetään erikseen kullekin unionin toimielimelle ja elimelle, on pitkäaikainen käytäntö, jonka kaikki muut toimielimet neuvostoa lukuun ottamatta ovat hyväksyneet, ja että tämä menettely on kehitetty, jotta taattaisiin avoimuus ja demokraattinen vastuuvelvollisuus unionin kansalaisia kohtaan sekä tarvittava petostentorjunta;

1. palauttaa mieliin, että unionin toimielimet ovat hallinnollisesti riippumattomia omaan toimintaansa liittyvissä kysymyksissä; korostaa pitävänsä tärkeänä, että niiden talousarvioita toteutetaan vastuullisesti ja ammattimaisesti;

2. korostaa parlamentin roolia vastuuvapausmenettelyssä, sellaisena kuin sitä säännellään Euroopan unionin toiminnasta tehdyllä sopimuksella ja varainhoitoasetuksella, ja että kun otetaan täysin huomioon neuvostolla vastuuvapausmenettelyssä oleva suosituksia antavan toimielimen rooli, parlamentin ja neuvoston roolit on pidettävä erillään, jotta noudatettaisiin perussopimuksissa ja varainhoitoasetuksessa vahvistettuja institutionaalisia puitteita;

3. muistuttaa, että parlamentti myöntää muille toimielimille vastuuvapauden toimitettujen asiakirjojen ja esittämiinsä kysymyksiin annettujen vastausten pohjalta muiden toimielinten pääsihteerejä kuultuaan; toistaa, että neuvoston on osallistuttava täysipainoisesti ja vilpittömin mielin vuotuiseen vastuuvapausmenettelyyn muiden toimielinten tavoin; pitää neuvoston vastuuvapausmenettelyjen yhteydessä kohdattuja tähänastisia vaikeuksia valitettavina;

4. pitää valitettavana, ettei neuvosto taaskaan vastannut parlamentin kirjallisiin kysymyksiin eikä neuvoston pääsihteeri osallistunut 27. marraskuuta 2018 vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä järjestettyyn kuulemistilaisuuteen; pitää lisäksi valitettavana, että neuvosto ei myöskään vastannut parlamentin 26. maaliskuuta 2019 antamassa vastuuvapauspäätöslauselmassa esittämiin huomautuksiin ja siten sivuutti parlamentin roolin;

5. palauttaa mieliin neuvoston vastuuvapausmenettelyissä tähän mennessä toistuvasti kohdatut vaikeudet, jotka ovat johtuneet neuvoston yhteistyöhaluttomuudesta ja jotka ovat johtaneet siihen, että parlamentti epäsi neuvoston pääsihteeriltä vastuuvapauden varainhoitovuosilta 2009–2016 ja päätti lykätä päätöstään vastuuvapauden myöntämisestä maaliskuussa 2019 varainhoitovuodelta 2017;

6. panee merkille, että neuvosto vastasi parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan ehdotukseen neuvostoa koskevasta vastuuvapausmenettelystä 2. toukokuuta 2018 muutetulla ehdotuksella ja että talousarvion valvontavaliokunta lähetti 16. heinäkuuta 2018 vastauksensa neuvoston muutettuun ehdotukseen; kehottaa neuvostoa reagoimaan pikaisesti viimeisimpään ehdotukseen, jotta vastuuvapausmenettelyä koskevat uudet järjestelyt voidaan ottaa käyttöön mahdollisimman pian;

7. pitää valitettavana, että parlamentin aikaisemmissa vastuuvapauspäätöslauselmissa esitettyä kehotusta erottaa Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarvio kummankin toimielimen omiksi talousarvioiksi ei ole otettu huomioon; pitää kiinni tästä erottamisesta, joka lisäisi kummankin toimielimen varainhoidon avoimuutta ja parantaisi niiden vastuuvelvollisuutta ja varainkäytön tehokkuutta;

8. toistaa olevansa huolestunut siitä, että vuodelta 2017 siirrettiin vuodelle 2018 erittäin paljon etenkin irtaimeen omaisuuteen, teknisiin laitteistoihin, kuljetuksiin ja tietojenkäsittelyyn kohdennettuja määrärahoja; muistuttaa neuvostoa siitä, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle ovat poikkeuksia vuotuisuuden periaatteeseen ja niiden olisi vastattava todellisia tarpeita; pitää lisäksi valitettavana, ettei neuvosto anna riittävästi tietoa kiinteistöpolitiikastaan;

9. suhtautuu myönteisesti neuvoston toimiin, joilla on pyritty edelleen parantamaan sen varainhoitoa ja tuloksellisuutta ja joihin kuuluu esimerkiksi talousarviosuunnittelun yhdenmukaistaminen keskustasolla ottamalla käyttöön monivuotinen toiminta- ja talousarviosuunnittelu (MABP);

10. antaa tunnustusta neuvoston hallinnon nykyaikaistamisprosessissa saavutetulle edistykselle, kuten sille, että neuvoston verkkosivustolla on julkaistu vakavista sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista koskevat sisäiset säännöt sekä neuvoston henkilöstön ammattietiikka- ja käytösohjeet; kehottaa neuvostoa lisäämään tietoisuutta näistä säännöistä ja varmistamaan, että kaikki henkilöstön jäsenet saavat asianmukaisesti tietoa oikeuksistaan;

11. palauttaa mieliin, että neuvosto hyväksyi 6. joulukuuta 2017 komission ehdotuksen pakollisesta avoimuusrekisteristä mutta ei ole vielä pannut sitä täytäntöön; pitää erittäin valitettavana, että neuvosto ei osallistu avoimuusrekisterijärjestelmään; kehottaa painokkaasti neuvostoa jatkamaan keskusteluja avoimuusrekisteriä koskevan säädöspaketin teknisistä näkökohdista, jotta kolmen toimielimen välinen poliittinen sopimus saataisiin aikaan mahdollisimman pian, sillä unionin toimielinten avoimuuden parantaminen lisää kansalaisten luottamusta unioniin;

12. korostaa, että parlamentti kannatti Euroopan oikeusasiamiehen ehdotuksia täysistunnossa äänestettäessä Euroopan oikeusasiamiehen neuvostolle antamista suosituksista ja ehdotuksista, joilla pyritään parantamaan kansalaisten mahdollisuuksia seurata unionin lainsäädäntöprosessia (neuvoston lainsäädäntöprosessin avoimuus, OI/2/2017/TE); muistuttaa, että neuvoston olisi muun muassa kirjattava järjestelmällisesti kunkin jäsenvaltion kanta neuvoston valmisteluelimissä, laadittava unionin oikeuden mukaisesti selkeät ja julkisesti saatavilla olevat perusteet asiakirjojen merkitsemiselle jakelumerkinnällä ”LIMITE” ja kehitettävä kutakin lainsäädäntöehdotusta varten oma verkkosivusto ja parannettava julkisen asiakirjarekisterin käyttäjäystävällisyyttä;

13. toistaa, että neuvoston olisi toimittava avoimesti ja oltava valmis vastaamaan unionin kansalaisille kaikista sille unionin toimielimenä uskotuista varoista;

14. pitää kiinni siitä, että tehokas talousarvion valvonta edellyttää parlamentin ja neuvoston välistä yhteistyötä, jossa otetaan huomioon kummankin roolit; katsoo, että unionin kansalaisille voisi olla myönteinen merkki, jos parlamentti ja neuvosto kykenisivät tyydyttävään yhteistyöhön avoimessa ja virallisessa vuoropuhelussa;

15. ilmaisee huolensa eurooppalaisissa tiedotusvälineissä esitetyistä tiedoista, joiden mukaan yritykset sponsoroivat unionin puheenjohtajavaltioina toimivia jäsenvaltioita, ja jakaa unionin kansalaisten ja parlamentin jäsenten ilmaiseman huolestumisen; toteaa, että jäsenvaltioiden odotetaan rahoittavan oma puheenjohtajakautensa ja pitää valitettavana, että turvautumisesta yritysten sponsorointiin joidenkin kustannusten kattamiseksi on viime vuosina tullut yleinen käytäntö; on erittäin huolestunut siitä, että tämä käytäntö saattaa aiheuttaa vahinkoa unionin, sen toimielinten ja etenkin neuvoston maineelle ja johtaa unionin kansalaisten luottamuksen menettämiseen; ehdottaa, että neuvosto hyväksyisi suuntaviivat puheenjohtajavaltioiden taloudellisen avoimuuden ja riippumattomuuden edistämiseksi; suosittelee painokkaasti, että neuvosto suunnittelisi puheenjohtajakausien sisällyttämistä talousarvioon; aikoo seurata tiiviisti Euroopan oikeusasiamiehen tähän asiaan liittyvän tutkimuksen päätelmiä; pyytää neuvostoa välittämään tiedon tästä huolestumisesta jäsenvaltioille ja erityisesti nykyiselle puheenjohtajakolmikolle;

16. pitää kannustavana sitä, että neuvosto pitää tarpeellisena käsitellä vastuuvapausmenettelyä ja on valmis pyrkimään parlamentin kanssa sopimukseen mahdollisimman pian siitä, kuinka asiassa olisi tehtävä yhteistyötä.